Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

— **»Kommissionens forslag til Rådets forordning (EF) om generelle bestemmelser om strukturfondene«,**

— **»Kommissionens forslag til Rådets forordning (EF) om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond og strukturforanstaltninger inden for fiskeri«, og**

— **»Kommissionens forslag til Rådets forordning (EF) om ændring af forordning (EF) nr. 1164/94 om oprettelse af Samhørighedsfonden og om ændring af bilag II til denne forordning«** [1]

(98/C 407/14)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 19. maj og den 6. juni 1998 under henvisning til EF-traktatens artikel 125, 130 D, 130 E og 198 at anmode om Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om de ovennævnte emner.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's Sektion for Regionaludvikling og Fysisk Planlægning, som udpegede Campbell Christie til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 31. august 1998.

Det Økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 357. plenarforsamling af 9. og 10. september 1998, mødet den 10. september 1998, følgende udtalelse med 93 stemmer for, 2 imod og 6 hverken for eller imod.

1. Baggrund

1.1. På sit møde den 18. marts 1998 vedtog Kommissionen flere forslag til forordninger om strukturfondene baseret på forslag, som forinden var fremlagt i Agenda 2000. Der blev vedtaget syv forordningsforslag om de fire separate strukturfonde (EFRU, ESF, EUGFL og FIUF), Samhørighedsfonden, et strukturpolitisk førtiltrædelsesinstrument (ISPA) og en forordning om generelle bestemmelser om strukturfondene.

1.2. Denne udtalelse koncentrerer sig om spørgsmål i forbindelse med forordningen om generelle bestemmelser, som fastslår de vigtigste reformpunkter. Desuden behandles forordningsforslagene vedrørende EFRU, ESF, FIUF og Samhørighedsfonden i særskilte afsnit. EUGFL og ISPA gennemgås i separate udtalelser.

2. Kommissionens forslag

2.1. I dette afsnit peges der på nogle af de vigtigste punkter i Kommissionens forslag til revision af strukturfondenes funktionsmåde i perioden 2000-2006. Dette resumé danner grundlaget for ØSU's udtalelse om forslagene.

2.2. Kommissionen fremsætter sine reformforslag på baggrund af reformen af strukturfondene i 1988 og den regionale økonomiske konvergens, som er opnået siden da. Indføjelsen af et afsnit om beskæftigelsen i Amsterdam-traktaten, hvori der fokuseres på fremme af beskæftigelsen i EU, har skabt et nyt fremtidsperspektiv for strukturfondene.

2.3. Kommissionens strukturfondsforslag skal holdes inden for en finansiel ramme på i alt 218,7 mia. euro (i 1999-priser) for de nuværende 15 medlemsstater, hvilket svarer til 0,46 % af EU's BNP.

2.4. Koncentrationen af strukturfondsindsatsen på tre prioriterede mål og tre fællesskabsinitiativer er et centralt punkt i Kommissionens reformforslag. Som følge heraf reduceres den del af EU's befolkning, der er omfattet af de to geografiske strukturpolitiske mål, fra 51 % til 35-40 % i 2006.

2.5. I den næste strukturfondsperiode vil støtten blive koncentreret om regioner, der ikke er nået så langt i udvikling som gennemsnittet. Forordningsforslaget stiller krav om streng anvendelse af kriteriet om et BNP pr. indbygger (på NUTS II-niveau) på 75 % af EU-gennemsnittet i forbindelse med udvælgelse af regioner, der kan modtage mål 1-støtte. Det reviderede mål 1 vil også omfatte regioner, der nu er støtteberettigede under mål 6. Det reviderede mål 2 vil omfatte områder under økonomisk og social forandring i industri- og servicesektoren, landdistrikter i tilbagegang, vanskeligt stillede byområder og kriseramte fiskeriafhængige områder. Under mål 3 støttes områder, der ikke er omfattet af mål 1 og 2.

[1] EFT C 159 af 26.5.1998, s. 7.

2.6. Strukturfondsindsatsen skal bidrage til vækst, konkurrenceevne og beskæftigelse i EU som helhed. Beskæftigelsen skal påvirkes gennem støtte til tre hovedområder — infrastruktur, udvikling af menneskelige ressourcer og den produktive sektor — i overensstemmelse med det nye afsnit om beskæftigelsen i Amsterdamtraktaten.

2.7. Kommissionen har med fremlæggelsen af forslaget om generelle bestemmelser om strukturfondene forsøgt at forbedre strukturfondenes virkemåde og forvaltning. Kommissionen fastholder sin strategiske nøglerolle i forbindelse med programmering, overholdelse af EU-prioriteter i gennemførelsesfasen og kontrol af resultaterne gennem overvågning, evaluering og finansiel kontrol. På en række nøglepunkter sikrer forslaget en forenkling af strukturfondsaktiviteternes gennemførelse og en klar ansvarsfordeling mellem medlemsstaterne og Kommissionen.

2.8. Kommissionen foreslår, at der oprettes en reserve på 10 % af strukturfondsmidlerne, som skal tildeles midtvejs i forløbet, afhængigt af hvor gode resultater programmerne har nået indtil da.

2.9. Forordningsforslaget præciserer partnerskabsprincippets indhold. Medlemsstaterne skal sikre, at de regionale og lokale myndigheder, miljømyndighederne og de økonomiske og sociale partnere, herunder ikkestatslige organisationer, deltager.

2.10. Forordningsforslaget indebærer desuden en forenkling og decentralisering af strukturfondenes virkemåde. Dette opnås ved iværksættelse af et enkelt integreret strukturfondsprogram pr. region, der skal omfatte de integrerede interventioner, der fremmes med samtlige strukturfonde, det være sig under mål 1 eller mål 2. Formålet med denne rationalisering er at forbedre strukturfondenes effektivitet og synergi, reducere antallet af indledende beslutninger og ændringsbeslutninger, øge fondenes fleksibilitet og harmonisere fondenes praksis.

3. **Generelle bemærkninger**

3.1. Kommissionens forslag til Rådets forordning om generelle bestemmelser om strukturfondene fastlægger lovrammen for strukturfondsaktiviteterne i perioden 2000-2006. Forordningen kombinerer to tidligere retsinstrumenter — rammeforordningen og samordningsforordningen. Det er en forenkling, der gør det lettere at gennemskue, hvilke driftsprincipper der følges af de forskellige partnere, der er involveret i gennemførelsen af strukturfondsaktionerne, og hvilket administrativt ansvar de har. ØSU hilser denne ændring velkommen, da den formodentlig vil indebære større effektivitet og ansvarlighed i forbindelse med planlægning og gennemførelse af strukturfondsstøttede lokaludviklingsprogrammer.

3.1.1. Den generelle forordning om strukturfondene giver nu en klar og systematisk redegørelse for kravene til gennemførelse og styring af EU's samhørighedsbestræbelser i den næste støtteperiode. Selvom forordningsforslaget anbefaler væsentlige ændringer i strukturforanstaltningernes måde at fungere på i den næste programperiode, fastholdes og styrkes de principper, som har formet deres udvikling siden 1988, dvs. principperne om koncentration, programmering, partnerskab og additionalitet.

3.2. ØSU understreger, at det er vigtigt, at ingen af reformforslagene svækker bestræbelserne på gennem strukturfondene at sikre større økonomisk og social samhørighed i EU. Reformerne bør derfor påviseligt bidrage til at hæve indkomstniveauet i EU's mindre begunstigede områder, lette udviklingen af lokal industri og tjenesteydelser (herunder turisme) i disse områder, fremme økonomisk tilpasning i nedslidte industriområder, fremme økonomisk diversificering i landdistrikterne og landbruget, i fiskeriafhængige områder og i tyndt befolkede områder samt — især gennem Den Europæiske Socialfond — bekæmpe arbejdsløsheden i EU som helhed ved at investere i udvikling af de menneskelige ressourcer og lette arbejdstagernes tilpasning til de teknologiske forandringer.

3.2.1. I forsøget på at gøre strukturfondenes indsats mere effektiv er det selvfølgelig vigtigt at bevare tilstrækkelig fleksibilitet og tilpasningsevne til at sikre, at fondene kan reagere på uforudsete økonomiske chok af strukturel art, som har et betydeligt regionalt islæt. Dette har været et af de karakteristiske træk ved de nuværende forordninger, hvor strukturfondsstøtte med held er blevet anvendt til at behandle f.eks. de særlige problemer i tekstilproducerende regioner i Portugal, i områder med kulminer overalt i EU og i regioner, der forsøger at omlægge arbejdspladser i forsvarsindustrien og relaterede sektorer. I de fleste af disse tilfælde har EU-støtten været kernen i en mere generel økonomisk udviklingsstøtte.

3.2.2. Da Amsterdam-traktaten giver EU kompetence i beskæftigelsespolitiske spørgsmål, bør foranstaltningerne, især hvis de indebærer økonomisk støtte (fra Regionalfonden), være uløseligt knyttet til en overordnet

plan for beskæftigelsen. Dette bør være tilfældet i forbindelse med fortsat støtte til bæredygtig økonomisk udvikling i de ugunstigt stillede regioner i EU.

3.3. Principperne om koncentration, programmering, partnerskab og additionalitet, som har ligget til grund for strukturfondenes virke siden 1988, fastholdes i reformforslaget — og styrkes endda på vigtige områder. Forslaget bygger således på EU-metodens succes og indebærer en række politisk følsomme reformer og tekniske reformer, som har til formål at øge strukturfondsinterventionernes effektivitet. Strukturfondsfinansierede aktioner skal desuden fortsat overholde EU's politik på andre områder, f.eks. miljø, beskæftigelse og social sikring.

3.4. Som angivet i meddelelsen »Agenda 2000« [1] foreslår Kommissionen, at de prioriterede områder for strukturfondsstøtte reduceres fra syv til tre. ØSU er enig i, at dette generelt vil øge strukturfondenes gennemsigtighed og effektivitet, men påpeger, at denne reorganisering ikke må svække EU's forpligtelser over for særlige sider af den økonomiske udvikling i regionerne inden for de EU-mål, der nu er mere omfattende, eller over for særlige former for økonomisk forfordeling.

3.4.1. Et vigtigt formål med Kommissionens forslag er at øge koncentrationen af fondene, således at den andel af befolkningen, der er omfattet af de reviderede geografiske mål for strukturfondsstøtte, i 2006 vil være reduceret fra de nuværende 51 % til mellem 35 og 40 %. ØSU erkender betydningen af at koncentrere strukturfondsaktionerne og bifalder forslagene til overgangsforanstaltninger. Det er imidlertid vigtigt, at strukturfondsreformerne ikke vender det økonomiske fremskridt til det modsatte i de regioner, som efter den gældende forordnings udløb ikke længere vil være berettiget til støtte.

4. **Særlige bemærkninger**

A. Reviderede mål

4.1. På linje med forslagene i Agenda 2000 foreslås det i den nye forordning, at strukturfondene fokuserer på tre mål mod tidligere syv.

4.2. Princippet med geografiske mål er blevet fulgt for strukturfondenes mål 1 og 2. Det foreslås imidlertid, at den andel af EU's befolkning, der kan være omfattet af disse to mål, sænkes fra de nuværende 51 % til 35-40 % i 2006. Det er en væsentlig nedskæring — og samtidig en væsentlig stigning i den befolkningsandel, der kan modtage støtte under det nye mål 3. Inden for denne samlede dækning mener Kommissionen, at mål 1-regioner — med streng håndhævelse af kriteriet om et BNP på 75 % af EF-gennemsnittet — vil omfatte 20 % af EU's befolkning og mål 2-regioner 18 % af den samlede befolkning.

Mål 1

4.3. ØSU bemærker, at det i artikel 3 foreslås, at Kommissionen får ansvaret for at fastlægge listen over regioner, der opfylder kravet om støtte under mål 1 (et BNP pr. indbygger, som er lavere end 75 % af EU-gennemsnittet).

4.3.1. ØSU støtter princippet om koncentration af strukturfondsindsatsen og er enig med Kommissionen i, at det er vigtigt at begrænse mål 1-støtten til de NUTS II-regioner, hvis BNP pr. indbygger ligger under 75 % af EU-gennemsnittet. Det er dog sandsynligt, at en streng håndhævelse af dette kriterium vil medføre, at nogle NUTS II-regioner eller væsentlige områder deraf udelukkes, selvom de har alvorlige udviklingsproblemer. I sådanne tilfælde kan det være på sin plads, at Kommissionen og medlemsstaterne i fællesskab undersøger om det kun er kriteriet om et BNP på under 75 %, der skal udløse strukturfondsstøtte for alle regioner, der på denne måde halter bagefter. I forbindelse med denne fælles undersøgelse bør der fastlægges objektive og gennemsigtige arbejdsmarkedskriterier og andre økonomiske kriterier for at sikre en rimelig behandling af sådanne regioner.

4.3.1.1. I tilfælde, hvor økonomisk dårligt stillede regioner efter grundige overvejelser ikke længere findes berettigede til mål 1-støtte, og uanset Kommissionens forslag om overgangsforanstaltninger for disse regioner, kan medlemsstaternes regeringer se sig nødsaget til at øge deres egne økonomiske programmer for regionerne for at hindre, at regionernes økonomiske og sociale resultater og fremtidsudsigter forringes. Foranstaltninger af denne art skal selvfølgelig rette sig efter EU's konkurrenceregler, men ØSU erkender, at øget statsstøtte kan være en naturlig følge af øget koncentration mht. tildeling af strukturfondsstøtte.

4.3.1.2. ØSU noterer sig Kommissionens forslag (forordningsforslagets præambel) om, at regioner, der er berettiget til strukturfondsstøtte under mål 1, skal være de samme som de områder, der støttes af medlemsstaten i henhold til traktatens artikel 92, stk. 3, litra a). Selvom ØSU er enig i, at det generelt bør forholde sig sådan,

[1] KOM(97) 2000 endelig udg.

understreger det, at statsstøtte til industrien er et separat nationaløkonomisk instrument, som en medlemsstat bør kunne tage i anvendelse efter eget skøn, når der kan fremføres relevante argumenter for det.

4.3.1.3. Kommissionen foreslår i artikel 3, stk. 1, at også de fjernest beliggende områder og de områder, der er omfattet af mål 6 i perioden 1995-1999, dvs. meget tyndt befolkede områder, tildeles mål 1-status. ØSU er enig i, at der fortsat skal være mulighed for at tildele strukturstøtte på dette grundlag, men foreslår, at enhver region i EU får mulighed for støtte på grundlag af en velundersøgt og nærmere angivet befolkningstæthed. Der bør også arbejdes med at udvikle objektive kriterier for udvidelse af mål 1-støtten med henblik på økonomisk støtte til bedre integration af regioner med ugunstige geografiske vilkår. Disse regioner har svært ved selv at integrere sig i EU's økonomi på grund af deres fjerne beliggenhed, isolation og vanskelige tilgængelighed.

4.3.1.4. I forbindelse med sine overvejelser over, hvilke kriterier der skal lægges til grund for tildeling af mål 1-støtte, bør Kommissionen tage hensyn til, i hvor høj grad en regions manglende evne til at opnå en bæredygtig økonomisk udvikling skyldes lav befolkningstæthed (bl.a. på grund af udvandring) eller perifer beliggenhed, også som følge af områdets fysiske karakteristika (f.eks. øer, højlandsområder og andre perifere regioner).

Mål 2

4.4. Det reviderede mål 2 omfatter områder med industri- og servicesektorer i tilbagegang (som i dag modtager mål 2-støtte, på grundlag af de samme kriterier), landdistrikter (før mål 5b), byområder og fiskeriafhængige områder. For mål 2 er der fastlagt et befolkningsloft på 18 % af EU's samlede befolkning. Befolkningsdækningen fordeler sig med 10 % for industri- og servicesektorområderne, 5 % for landdistrikterne, 2 % for byområderne og 1 % for fiskeriafhængige områder. Kommissionen og medlemsstaterne fastlægger i fællesskab, hvilke regioner der skal kunne modtage støtte under mål 2.

4.4.1. Det er vigtigt, at forslaget om udvide kriteriet for mål 2-støtte til at omfatte landdistrikter i tilbagegang, vanskeligt stillede byområder og kriseramte fiskeriafhængige områder ikke medfører en svækkelse af den hidtidige indsats for at fremme økonomisk udvikling i landdistrikterne. Da landdistrikter ofte har en vis »skjult« arbejdsløshed, må denne indikator for ugunstig økonomi fortolkes med forsigtighed, når den anvendes på landdistrikter. Medlemsstaterne bør derfor bestræbe sig på at sikre en rimelig balance mellem tildeling af støtte til landdistrikter og til ikke-landdistrikter — og dermed sikre komplementariteten mellem land og by.

4.4.2. ØSU noterer sig, at det vigtigste kriterium for modtagelse af mål 2-støtte fortsat vil være arbejdsløshedsniveauet. Foruden at være en snæver indikator for økonomisk handicap anser ØSU det også for at være et ufuldstændigt mål for arbejdsmarkedsvilkårene i dårligt stillede regioner. Andre relevante arbejdsmarkedsindikatorer, der kunne overvejes, er arbejdsstyrkens procentvise størrelse og opgørelser over kvalifikationer og menneskelige ressourcer.

4.4.3. ØSU er enig i, at der bør lægges større vægt på byernes problemer ved anvendelsen af strukturfondsmidlerne. Støtten bør imidlertid ikke kun gå til vanskeligt stillede byområder, men bør tilgodese byudviklingen som helhed. I denne sammenhæng bør EF-initiativerne integreres i den normale mål 2-støtte.

4.4.4. ØSU er bekymret over, at de nye forordninger sandsynligvis vil betyde en anden fordeling af strukturfondsmidlerne mellem landdistrikter og byområder i den enkelte medlemsstat. Selvom forordningerne stiller krav om, at industriområder og landdistrikter, der opfylder de relevante kriterier, skal omfatte mindst 50 % af den del af befolkningen, der er omfattet af mål 2 i hver medlemsstat, har medlemsstaterne et betydeligt spillerum for tildeling af strukturfondsmidler til de tætbefolkede områder. ØSU opfordrer Kommissionen til at gøre rede for og kommentere mål 2-støttens fordelingsmønster i de enkelte medlemsstater i forbindelse med sine evalueringer af gennemførelsen af de reviderede forordninger.

4.4.5. Kommissionen foreslår, at mål 2-støtte til industriområder (artikel 4, stk. 5) udelukkende fastlægges på grundlag af registrerede arbejdsløshedsprocenter. ØSU anbefaler, at støttekriteriet udvides til også at afspejle indkomstudviklingen pr. indbygger (BNP) i industriregioner i tilbagegang. Arbejdsløshedens cykliske natur indebærer stor sandsynlighed for, at regionernes beskæftigelses- og arbejdsløshedsniveau ændrer sig væsentligt i den syvårsperiode, mål 2-programmerne løber over ifølge de nye forordninger. Medlemsstater, hvis økonomiske cyklus er ude af takt med de fleste medlemsstaters cyklus, vil derfor blive stillet dårligere, hvis arbejdsløshed er den eneste målestok for disse regioners økonomiske handicap. Samtidig kan det ske, at regioner, som opfylder arbejdsløshedskriteriet i periodens begyndelse, befinder sig i en betydeligt bedre situation længe før mål 2-programmerne er afsluttet.

4.4.6. Det vil sandsynligvis også være en fordel for dårligt stillede landdistrikter, hvis der indføres et kriterium om BNP pr. indbygger for mål 2-støtte. I Kommissionens forslag, artikel 4, stk. 6, lægges kun udviklingstendenser i befolkningen og arbejdsløsheden til grund for afgørelsen om landdistrikternes støtteberettigelse. Alle dårligt stillede landdistrikter er imidlertid også kendetegnet ved et lavt indkomstniveau pr. indbygger (i forbindelse med den høje forekomst af skjult arbejdsløshed), og anvendelse af BNP pr. indbygger som målestok for økonomisk handicap vil være et supplerende middel til at beskytte disse områders interesser.

4.4.7. ØSU mener, at regioner, der ikke længere er berettiget til at modtage støtte i henhold til det reviderede mål 2, ikke automatisk bør miste retten til national økonomisk støtte i henhold til EF-traktatens artikel 92, stk. 3.

Mål 3

4.5. Interventioner under det nye mål 3 skal ligge uden for områder, der er omfattet af de nye mål 1 og 2, og tage hensyn til det nye afsnit om beskæftigelsen i Amsterdam-traktaten samt EU's nye beskæftigelsesstrategi. Støtte fra mål 3 forudsætter dels, at den pågældende region hverken er omfattet af mål 1 eller mål 2, dels at den ikke modtager finansiel støtte i henhold til overgangsbestemmelserne. ØSU understreger, at strukturfondene som helhed bør arbejde for at støtte Amsterdam-traktatens beskæftigelsesmål. Det bør ikke kun gælde Den Europæiske Socialfond, men alle strukturfondene. Desuden fungerer mål 3 som referenceramme for at sikre sammenhæng med samtlige aktioner til styrkelse af de menneskelige ressourcer, der gennemføres inden for et medlemsland.

4.5.1. ØSU bifalder støttemulighederne under mål 3 og forordningsforslagets fokusering på jobskabelse — under hensyntagen til det nye afsnit om beskæftigelsen i Amsterdam-traktaten — men ønsker at understrege, at det er vigtigt at videreføre de foranstaltninger under det nuværende mål 4, der letter arbejdstagernes tilpasning til industrielle og teknologiske forandringer. Kommissionen nævner ikke udtrykkeligt noget om dette aspekt i sit forslag til nyt mål 3. ØSU fremhæver den nøglerolle, sådanne foranstaltninger spiller i forbindelse med fastholdelse af beskæftigelsen, og ser helst, at de fortsat får en central plads i strukturfondspolitikken inden for rammerne af mål 3-støtten og i de integrerede programmer for mål 1- og mål 2-områderne.

B. Varighed og overgangsperiode

4.6. Listen over regioner, der er berettiget til støtte under mål 1 og 2, skal gælde for hele syvårsperioden 2000-2006. Mål 2-listen kan dog ændres i 2003, hvis en region er alvorligt kriseramt, forudsat at det ikke øger den andel af befolkningen i den enkelte programregion, der er omfattet af mål 2.

4.6.1. Mens der er klare argumenter for, at programmeringen af mål 1-støtten dækker hele de nye fondes syvårsperiode, er der mindre, der taler for dette i forbindelse med særlige aspekter af mål 2. Især anvendelsen af data vedrørende beskæftigelsen som eneste indikator for at blive omfattet af mål 2's kriterium for industriområder peger på, at der er behov for en mere omfattende revision midtvejs i programmerne, dvs. i 2003. På det tidspunkt kan det meget vel tænkes, at områder, der ikke opfyldte dette kriterium i starten, nu gør det, mens andre, der oprindeligt var støtteberettigede, ikke længere vil være det. Forordningsforslaget giver i sin nuværende form meget lille spillerum for ajourføring af industriområder omfattet af mål 2 i 2003. Endvidere finder revisionen kun sted, hvis en medlemsstat anmoder herom, og kun hvis den ikke indebærer en stigning i den samlede andel af befolkningen, der er omfattet af mål 2 i den pågældende medlemsstat. ØSU mener, at disse bestemmelser reelt giver meget ringe mulighed for at tilpasse fondene til ændrede forhold i medlemsstaterne, og slet ingen, hvis et økonomisk chok resulterer i en nettoforøgelse af den andel af befolkningen, som på det tidspunkt bor i områder, der opfylder mål 2's arbejdsløshedskriterium. ØSU foreslår, at det overvejes nærmere at indføre en mere omfattende midtvejsrevision, i det mindste i forbindelse med mål 2.

4.6.2. ØSU bifalder forordningsforslagets bestemmelser om overgangsforanstaltninger for regioner, som ikke længere er støtteberettigede efter 1999. Overgangsperioden vil vare fra fire til seks år og vil sikre, at regioner, der har fået støtte, bliver i stand til gradvist at tilpasse sig den fremtidige situation. ØSU henstiller, at der gives en detaljeret beskrivelse af bestemmelserne for iværksættelse af overgangsforanstaltningerne, og at erhvervslivets parter inddrages i udarbejdelsen af denne beskrivelse.

4.6.3. ØSU bifalder også, at Kommissionen — for at sikre, at hver medlemsstat yder et rimeligt bidrag til den fælles satsning på koncentration — foreslår, at den maksimale reduktion af befolkningen under mål 2 ikke må overstige en tredjedel i forhold til den befolkning, der er omfattet af mål 2 og 5b i 1999. ØSU finder det imidlertid urimeligt og ulogisk, at bruttoreduktionen

opvejes af dækningen af områder, som modtager overgangsstøtte under mål 1, og som opfylder mål 2-støttekriteriet, før begrænsningen træder i kraft.

C. Resultatreserve

4.7. Fondenes finansieringsramme for perioden 2000-2006 er på 218,7 mia. euro. Kommissionen foreslår, at ca. 10 % af dette beløb afsættes til en resultatreserve, som tildeles midtvejs i programperioden af Kommissionen. Det fastslås i forordningsforslaget, at reserven tildeles programmer, for hvilke der er »opnået tilfredsstillende resultater«. Resultatreserven tildeles operationelle programmer eller samlede programmeringsdokumenter, som på grundlag af et begrænset antal indikatorer, der anvendes til at måle midtvejsresultaterne i forhold til de oprindelige mål, skønnes at give gode eller meget gode resultater.

4.7.1. ØSU mener, at den foreslåede reserve er for stor, og at der kan stilles spørgsmålstegn ved måden, den tildeles på. ØSU tilslutter sig idéen om en reserve, men mener, at det ville være bedre at anvende den til at tackle uventede økonomiske forstyrrelser af strukturel art i regionerne, som EU udsættes for i programperioden for de nye fonde. I en situation, hvor EU gør sig klar til den monetære union og regionale økonomiske problemer kan dukke op relativt hurtigt, foreslår ØSU, at der oprettes en mere beskeden reserve, som imidlertid skal anvendes i tilfælde af uventede regionale økonomiske problemer i fremtiden. Erfaringerne har lært os, at der er en tendens til uventede økonomiske forstyrrelser i disse regioner. Det er i disse regioner, der er størst sandsynlighed for, at der fremover vil opstå behov for supplerende støtte fra den foreslåede reserve.

D. Fællesskabsinitiativer

4.8. Kommissionen foreslår, at midlerne til fællesskabsinitiativer reduceres til 5 % af de disponible strukturfondsmidler, og at antallet af de EU-finansierede initiativer begrænses væsentligt, nemlig til tre generelle programmer: 1) transnationalt, grænseoverskridende og interregionalt samarbejde, der tager sigte på at stimulere regionernes økonomiske udvikling og at fremme en harmonisk og afbalanceret fysisk planlægning, 2) udvikling af landdistrikter og 3) transnationalt samarbejde om bekæmpelse af alle former for forskelsbehandling og uligheder, der hæmmer adgangen til arbejdsmarkedet. ØSU erkender, at nogle medlemsstater har prøvet at gennemføre en vis rationalisering af fællesskabsinitiativerne, men mener fortsat, at Kommissionen bør være i stand til at reagere hurtigt på uventede økonomiske forstyrrelser, som påvirker regionernes økonomiske velfærd. I mange dele af EU er det først og fremmest fællesskabsinitiativerne, der har repræsenteret indsatsen for samhørighed. De har i mange tilfælde ydet et væsentligt bidrag til den lokale økonomis stabilitet. Kommissionens forslag vil ændre fællesskabsinitiativernes rolle radikalt, og det er usandsynligt, at de vil kunne anvendes på samme måde fremover.

4.8.1. Efter ØSU's opfattelse bør det overvejes at tilføje et fjerde område for fællesskabsinitiativer, som giver mulighed for strukturfondsstøtte til tilpasningsprocessen i regioner, der i væsentlig grad er berørt af uforudsete økonomiske chok. Foranstaltninger på dette område skal være underkastet objektive kriterier og være et supplement til nationale programmer for økonomisk støtte.

4.8.2. ØSU peger i øvrigt på, at der med afslutningen af EU-initiativerne RECHAR og RESIDER kort før EKSF-traktatens udløb vil opstå et handlingspolitisk vakuum, som kan bringe kontinuiteten i et fremragende pionerarbejde inden for regionaludvikling i fare. ØSU giver det rådgivende udvalg for EKSF sin fulde støtte, når det opfordrer Kommissionen til hurtigst muligt at fremsætte relevante forslag.

E. Partnerskab

4.9. Forordningsforslaget foreslår en væsentlig styrkelse af partnerskabet, både med hensyn til omfang og funktionsmåde. Ud over arbejdsmarkedets parter og økonomiske interesseorganisationer foreslår Kommissionen, at miljømyndigheder og organer, der fremmer lige muligheder for mænd og kvinder, inddrages i definitionen af partnerskabet sammen med regionale og lokale myndigheder. Desuden udvider forordningsforslaget partnerskabets funktioner til at omfatte overvågning og evaluering af støtten — ud over forberedelse af programmer og finansiering — og kræver (artikel 14, stk. 1), at hver partner afgiver en udtalelse om udviklingsplanerne for mål 1, 2 og 3.

4.9.1. ØSU hilser det varmt velkommen, at forordningsforslaget styrker definitionen af partnerne og deres rolle i udformningen, gennemførelsen og overvågningen af strukturfondene. Ved at inddrage de regionale og lokale myndigheder, miljømyndighederne og de ansvarlige for ligestilling af mænd og kvinder på linje med arbejdsmarkedets parter og økonomiske interesseorganisationer strækker forordningen sig vidt for at sikre, at de, der bedst kan yde et bidrag til den lokale økonomiske udvikling, er med til at udforme politikken herfor. Partnerskabsprincippet kan styrkes yderligere, hvis man

sikrer, at det omfatter organisationer, som fremmer social samhørighed og solidaritet. Med den reviderede forordning bliver det meget vanskeligere for nogle medlemsstater fortsat at ignorere de relevante økonomiske og sociale partnere i den lokale økonomiske udviklingsproces. Dette skulle sikre, at de ansvarlige for økonomisk udvikling på lokalt niveau inddrages i forhandlingerne (også selvom de ikke er repræsenteret på lokalt plan).

4.9.2. Partnerskabet er et grundprincip, som sikrer, at »bottom-up«-metoden fastholdes i forbindelse med planlægning og gennemførelse af strukturfondsaktiviteterne, hvilket er centralt for deres succes. ØSU har gentagne gange insisteret på, at partnerskabsprincippet skal overholdes på alle strukturfondsaktiviteternes niveauer, især inden for medlemsstaterne, og understreger endnu en gang vigtigheden heraf i forbindelse med de foreliggende reformforslag. Deltagelsen i partnerskabet kan kun blive effektiv, hvis der er tale om aktiv og ikke blot rådgivende deltagelse. Deltagelsen skal omfatte alle faser — programmering, iværksættelse og evaluering — såvel på lokalt som på nationalt og europæisk plan.

4.9.3. Situationen i de forskellige medlemsstater kan medføre forskelle med hensyn til partnerskabets funktionsmåde, men Kommissionen bør strengt håndhæve, at medlemsstaterne overholder princippet om partnerskab som beskrevet i forordningsforslagets artikel 8.

4.9.4. ØSU mener, at bevillinger under posten »teknisk bistand«, som indgår i hvert program, bør stilles direkte til partnerskabets rådighed for at gøre dette så effektivt som muligt.

4.9.5. ØSU er fremdeles af den opfattelse, at partnerskabsprincippet bør udvikles i såvel dybden som bredden også på europæisk niveau. Behovet for partnerskabsmæssig planlægning, implementering og evaluering af strukturfondspolitikken er ingenlunde tilfredsstillet i europæisk regi. Den forestående fastlæggelse af strategiske retningslinjer for strukturfondsindsatsen, der skal foretages af Kommissionen, stiller krav om en inddragelse af alle involverede parter, som rækker ud over formelle høringer og informationstiltag. ØSU forventer videregående forslag og initiativer fra Kommissionens side i den retning. Især bør arbejdsmarkedets parter inddrages ud over høringerne af ESF-udvalget.

F. Additionalitet

4.10. I forordningsforslagets artikel 10 fastlægger Kommissionen meget strengere regler for kontrol af additionaliteten i forbindelse med medlemsstaternes anvendelse af strukturfondsstøtten. Dels skal den fremgå mere klart af EF-støtterammerne og de samlede programmeringsdokumenter, dels skal den kontrolleres tre gange i løbet af programmeringsperioden i form af en forhåndskontrol, en midtvejskontrol og en kontrol senest den 31. december 2005. ØSU bifalder de øgede krav til medlemsstaterne om at påvise additionaliteten.

G. Globaltilskud

4.11. ØSU noterer sig Kommissionens forslag angående anvendelse af globaltilskud (artikel 26). Det er en vigtig og direkte metode til gennemførelse af visse aspekter af strukturindsatsen, fortrinsvis i forbindelse med lokale udviklingsinitiativer.

H. Programmering og forvaltning

4.12. Forordningsforslaget sikrer en forenkling af programmeringsprocedurerne, hvorved der skabes en klarere ansvarsfordeling mellem medlemsstaterne og Kommissionen. Procedurerne vil stort set være de samme som de nuværende, men Kommissionens rolle begrænses til fastlæggelse af EU's prioriteter under de enkelte mål. Medlemsstaterne får næsten det fulde ansvar for den detaljerede udformning af programmerne, forvaltning og gennemførelse af de specifikke programmer og udvælgelse af projekter.

4.12.1. ØSU bifalder forslagene om forenkling og decentralisering samt den deraf følgende klarhed med hensyn til ansvarsfordelingen. Den mere tydelige ansvarsfordeling i forbindelse med gennemførelsen af strukturfondsaktiviteterne vil øge gennemsigtigheden og effektiviteten. Når medlemsstaterne nu får en større rolle at spille, må Kommissionen og medlemsstaterne imidlertid sikre, at de strengere regler for partnerskabet, som fastlagt i forordningsforslaget, fungerer godt og effektivt. Ellers er der risiko for, at vigtige oplysninger, som nu står til rådighed for partnerne i det udvidede partnerskab, ikke afspejles korrekt i de operationelle programmer. Derfor må statslige organer i medlemsstaterne forsøge at sikre, at partnerskabets medlemmer, især virksomhedsrepræsentanter, støttes i de ofte meget komplekse opgaver og informationskrav i forbindelse med forvaltningen af strukturfondsindsatsen. Det kan ske gennem kurser og regelmæssige briefinger, som skal sikre, at partnerne har adgang til alle de oplysninger, herunder om støtteberettigede udgifter, som er nødvendige, for at partnerskabet kan fungere rigtigt i praksis.

4.12.2. Forslaget om, at der i hver enkelt medlemsstat oprettes en forvaltningsmyndighed, som får ansvaret for den detaljerede udformning af strukturprogrammerne og for deres korrekte gennemførelse, hilses velkommen af ØSU. Dette vil sandsynligvis medvirke til en meget klarere fordeling af ansvaret for forvaltningen af strukturfondene.

4.12.3. ØSU noterer sig, at forvaltningsmyndigheden hvert år skal forelægge Kommissionen en omfattende rapport, hvori den detaljeret gennemgår resultaterne af strukturfondsindsatsen. Et vigtigt spørgsmål, der skal behandles i denne rapport om gennemførelsen, er strukturfondsaktiviteternes overensstemmelse med målene for andre EU-politikker. ØSU bakker op om dette krav, da der ikke hersker tvivl om, at strukturfondsaktiviteter i visse tilfælde har haft aspekter, som har været i modstrid med andre EU-politikker, f.eks. på miljøbeskyttelsesområdet.

4.12.4. Artikel 34 styrker og præciserer overvågningsudvalgenes rolle. Det understreges især, at disse udvalg skal omfatte repræsentanter for alle de relevante partnere — enten med stemmeret eller taleret. Kommissionens rolle i overvågningsudvalget er kun rådgivende — i overensstemmelse med nærhedsprincippet og for at sikre, at den kompetente myndighed bevarer ansvaret.

4.12.5. ØSU støtter denne ændring, fordi den giver arbejdsmarkedets parter og de øvrige partnere reel myndighed med hensyn til fondenes drift og forvaltning. Ved på denne måde at sikre partnerne en effektiv rolle imødekommer forordningen til en vis grad de målsætninger for et styrket partnerskab, som ØSU ved flere lejligheder har gjort sig til talsmand for. Det er derfor afgørende, at Kommissionen bruger de midler, der står til dens rådighed, til at sikre, at medlemsstaterne overholder disse nye regler.

4.12.6. Overvågningsudvalget skal godkende ethvert forslag om ændring af programmet eller de programmeringstillæg, forvaltningsmyndigheden har udarbejdet, inden anmodningen forelægges Kommissionen. Ingen foranstaltninger inden for det operationelle program kan således ændres uden overvågningsudvalgets samtykke. Dette er en forbedring i forhold til den nuværende ordning, da det er på overvågningsudvalgets niveau, de lokale økonomiske udviklingskrav forstås bedst, og partnerskabet er repræsenteret.

4.12.7. ØSU noterer sig forslaget om, at overvågningsudvalgene skal ledes af en repræsentant for medlemsstatens forvaltningsmyndighed. Det er af afgørende betydning, at overvågningsudvalgets formand er en uafhængig person, dvs. uden direkte eller finansiel interesse i de aktiviteter, udvalget skal overvåge.

4.12.8. ØSU konstaterer, at de små og mellemstore virksomheder og håndværksvirksomhederne ikke tilgodeses tilstrækkeligt af støtteplanerne under den nuværende programmering og kun sjældent nyder godt af egnede foranstaltninger. På denne baggrund bifalder ØSU, at Kommissionen foreslår en koncentration af indsatsen til fordel for små og mellemstore virksomheder.

I. Finansiel forvaltning

4.13. Kommissionen foreslår, at der ikke ændres i de maksimale medfinansieringssatser i den nye forordning, men foreslår dog lavere maksimumssatser for infrastrukturinvesteringer, der skaber betydelige indtægter og for investeringer i virksomheder. ØSU tilslutter sig disse forslag, især princippet om en maksimal forhøjelse af deltagelsessatsen på 10 % for investeringer i små og mellemstore virksomheder.

4.13.1. Inden for finansiel forvaltning og finansiel kontrol foreslås større ændringer med henblik på at give medlemsstaterne hovedansvaret herfor. I forordningen opregnes en række opgaver, som medlemsstaterne — gennem forvaltningsmyndigheden — skal tage ansvaret for, så det sikres, at fondene anvendes korrekt og effektivt, og at kontrolforanstaltningerne og rapporteringssystemerne er af en sådan beskaffenhed, at midlerne forvaltes på en sund måde og uden uregelmæssigheder.

4.13.2. ØSU har gentagne gange slået til lyd for, at der indføres regler for finanskontrol, som sikrer, at strukturfondsmidlerne anvendes korrekt, og at enhver uregelmæssighed let afsløres. ØSU støtter derfor de nye regler, som til en vis grad imødekommer dets tidligere krav.

4.13.3. Ifølge forordningsforslaget frigøres budgetforpligtelser, hvis de ikke er blevet anvendt ved udgangen af det andet år efter forpligtelsesåret, hvilket betyder, at den samlede støtte reduceres med dette beløb. ØSU erkender, at programmidler generelt bør anvendes inden for det, der i realiteten er en treårsramme, men finder det vigtigt, at reglerne ikke anvendes stift uden hensyn til særlige vilkår i de enkelte medlemsstater. Uden at gå imod det generelle princip i dette aspekt af forordningen ser ØSU derfor helst, at det fortolkes med en vis smidighed.

4.13.4. ØSU tilslutter sig den reviderede betalingsplan for fondsmidlerne, ifølge hvilken der generelt udbetales et acontobeløb på 10 %. Herefter følger regelmæssige

udbetalinger efter modtagelse af bevis for reelt afholdte og attesterede udgifter. Dette skulle medvirke til at stramme finanskontrollen i forbindelse med udbetaling fra fondene og til at sikre en hurtigere udbetaling.

5. **Kommissionens forslag vedrørende Den Europæiske Fond for Regionaludvikling**

5.1. I Kommissionens forslag til forordning om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) præciseres det, hvilke aktiviteter der kan støttes med dette instrument i regioner, der er udpeget som berettigede til at modtage støtte under mål 1 og 2 i den generelle forordning. EFRU vil som hidtil bidrage med støtte til finansiering af:

a) erhvervsinvesteringer, der gør det muligt at oprette eller opretholde varige arbejdspladser,

b) infrastrukturinvesteringer,

c) fremme af lokale udviklings- og beskæftigelsesinitiativer samt aktiviteter i små og mellemstore virksomheder,

d) teknisk bistand.

5.2. ØSU slutter op om Kommissionens forslag på dette punkt. ØSU lægger især vægt på den brede vifte af infrastrukturinvesteringer, der skal fremmes i mål 1-regioner, og er enig i, at disse er væsentlige elementer i et program for bæredygtig økonomisk udvikling i EU's tilbageståede regioner.

5.3. Kommissionen foreslår, at EFRU støtter følgende områder:

a) forbedring af produktionsvilkårene,

b) forskning og teknologisk udvikling, herunder teknologioverførsel samt innovation,

c) udvikling af informationssamfundet,

d) beskyttelse af miljøet,

e) lige beskæftigelsesmuligheder for mænd og kvinder,

f) tværnationalt, grænseoverskridende og tværregionalt samarbejde inden for regionaludvikling.

5.4. ØSU bifalder Kommissionens forslag om at udvælge disse prioriterede områder til strukturfondsstøtte efter år 2000. Især understreges betydningen af en nærmere samordning og bedre integration mellem EU-interventioner under FTU-rammeprogrammet og de strukturpolitiske interventioner [1].

6. **Kommissionens forslag vedrørende Den Europæiske Socialfond (ESF)**

6.1. Strukturfondsaktiviteter, der finansieres af Den Europæiske Socialfond (ESF), omfatter foranstaltninger, der er relateret til styrkelse af de menneskelige ressourcer både i mål 1- og mål 2-regioner samt under det nye mål 3, der sammenkæder de tidligere mål 3 og 4. Det nye mål 3 omfatter alle områder af EU, der ikke er støtteberettigede under mål 1 og 2. Socialfondens mål er at sikre et højt niveau for beskæftigelsen og den sociale sikring, ligestilling mellem mænd og kvinder, en bæredygtig udvikling samt økonomisk og social samhørighed. ESF har derfor — ligesom under de nuværende forordninger — en nøgleposition blandt strukturfondene, især i forbindelse med bekæmpelse af arbejdsløsheden, som er en af de faktorer, der i højeste grad bidrager til det komplekse problem med social udstødelse.

6.1.1. ØSU er enig i, at Socialfondens opgaver skal baseres på det nye afsnit om beskæftigelsen i Amsterdamtraktaten og relateres til den beskæftigelsesstrategi, som blev fastlagt på Det Europæiske Råds møde i Essen, samt til de årlige nationale handlingsplaner for beskæftigelsen.

6.2. Ifølge forslaget til forordning om Den Europæiske Socialfond vil tre typer aktiviteter være berettiget til ESF-støtte:

a) støtte til personer: almen uddannelse og erhvervsuddannelse, beskæftigelseshjælp, højere uddannelse inden for videnskab og forskning, jobskabelse,

b) støtte til strukturer og systemer: forbedring af de almene og faglige uddannelsessystemer, modernisering af arbejdsformidlingskontorerne, udvikling af systemer til fremtidsplanlægning mht. kvalifikationsbehov,

c) ledsageforanstaltninger: oplysningskampagner, leverandører af service osv.

6.3. Som præciseret i forordningsforslagets artikel 2 fokuserer ESF-støtten på jobskabelse og beskyttelse af arbejdspladser samt foranstaltninger til løsning af problemet med langtidsledighed. De ESF-finansierede foranstaltninger omfatter således politikker til bekæmpelse af arbejdsløshed, styrkelse af de almene og faglige

[1] ØSU er i færd med at udarbejde en udtalelse om emnet, baseret på Kommissionens meddelelse af 27. maj 1998 om »Samhørighed, konkurrenceevne og FTU- og innovationspolitik« (KOM(98) 275 endelig udg.).

uddannelsessystemer og af systemer, der fremmer tilpasning af arbejdstagernes kvalifikationer. ESF-foranstaltningerne skal samtidig bidrage til lokal udvikling, herunder fremme lokale beskæftigelsesinitiativer og lokale og regionale beskæftigelsespagter.

6.3.1. ØSU understreger, at Den Europæiske Socialfond fortsat bør være et målrettet arbejdsmarkedspolitisk instrument. Bredere sociale mål, herunder nationale uddannelsesmål, henhører under medlemsstaternes ansvar.

6.4. ØSU understreger, at det lægger stor vægt på, at alle parter af betydning for den lokale økonomiske udvikling inddrages i denne proces, og på at der hurtigst muligt gennemføres ESF-støttede foranstaltninger. Kommissionen bør opfordres til at undersøge og rapportere om alle administrative hindringer i de enkelte medlemsstater, som stiller sig i vejen for dette.

6.5. ØSU bifalder den fortsatte ESF-støtte til nyskabende foranstaltninger og pilotprojekter, som fastlægges i forordningsforslagets artikel 6.

6.6. ØSU stiller sig ligeledes meget positivt til Kommissionens forslag i artikel 4, stk. 3, om, at mindst 1 % af Socialfondens midler skal anvendes til mindre tilskud fordelt ved hjælp af formidlende organisationer og med særlige adgangsordninger for ikke-statslige organisationer.

7. Kommissionens forslag vedrørende strukturforanstaltninger inden for fiskeri (FIUF)

7.1. ØSU bifalder forslaget om, at det finansielle instrument til udvikling af fiskeriet bliver en selvstændig strukturfond.

7.2. ØSU noterer og tilslutter sig de fire mål, som Kommissionen søger at nå med dette instrument. Forordningsforslaget fastslår samtidig, at EUGFL, Garantisektionen, bidrager til finansieringen af ledsageforanstaltninger i forbindelse med omstrukturering af fiskeriflåderne.

8. Kommissionens forslag vedrørende Samhørighedsfonden

8.1. Kommissionen foreslår, at Samhørighedsfonden opretholdes for de fire medlemslande, hvis BNI pr. indbygger stadig ligger under 90 % af EU-gennemsnittet (Spanien, Grækenland, Irland og Portugal). Samhørighedsfonden blev oprindelig oprettet med henblik på at styrke reel økonomisk konvergens i disse fire lande som en integreret del af deres skridt mod deltagelse i Den Økonomiske og Monetære Union (ØMU). Spanien, Irland og Portugal har nu opnået ØMU-medlemskab, mens Grækenland alene ikke anses for at have opfyldt kravene til at indgå i ØMU'ens tredje fase.

8.2. Alle disse lande er imidlertid stadig i den situation, at deres velstandsniveau generelt ligger betydeligt under EU-gennemsnittet. Samtidig vil de offentlige udgifter i hvert enkelt land fortsat være underkastet kriteriet om »uforholdsmæssigt store budgetunderskud«, der er knæsat i traktaten om Den Europæiske Union, skønt det for Spanien, Irland og Portugals vedkommende nu er modificeret af bestemmelserne i den pagt om stabilitet og vækst, som blev vedtaget på Det Europæiske Råds møde i Amsterdam. ØSU er enig i, at disse overvejelser er tilstrækkelige til at sikre fortsat støtte fra Samhørighedsfonden til de fire medlemslande, afhængigt af resultatet af den midtvejsvurdering, der skal foretages i 2003.

8.3. Kommissionen foreslår visse reformer af Samhørighedsfondens funktionsmåde for at tage højde for Spaniens, Irlands og Portugals deltagelse i den fælles valuta. De makroøkonomiske betingelser vil dog fortsat være gældende, og de bestemmelser, der er fastsat i pagten om stabilitet og vækst, især stabilitetsprogrammerne, skal overholdes. ØSU går helt ind for dette forslag.

8.4. ØSU støtter også Kommissionens forslag om ændring af forordningens artikel 7 vedrørende nedsættelse af støttesatsen til projekter, der er berettiget til at modtage støtte fra Samhørighedsfonden, så der tages hensyn til projektets indtægtsskabende muligheder. ØSU støtter ligeledes anvendelsen af princippet om, at forureneren betaler.

9. Konklusioner

9.1. ØSU bakker bredt op om Kommissionens forslag til reform af strukturfondenes funktionsmåde. Reformerne er baseret på strukturfondenes gode resultater siden 1988 og konsoliderer yderligere de principper, der dengang blev fastlagt: koncentration, programmering, partnerskab og additionalitet. Disse principper har sammen skabt grundlaget for strukturfondenes betydelige succes med hensyn til at fremme økonomisk og social samhørighed i EU og øge solidariteten inden for Den Europæiske Union. Dette mål har lige så stor gyldighed i dag, som dengang fondene blev revideret i 1988. Det er derfor afgørende, at strukturfondene fortsat tilvejebringer en sammenhængende og passende finansieret ramme, der giver mulighed for at mindske de økonomiske forskelle mellem regionerne i EU og forbedre de ugunstigt stillede regioners økonomiske fremtidsudsigter.

9.2. Selvom der i denne udtalelse knyttes detaljerede bemærkninger til de økonomiske følger, som en yderligere koncentration under strukturfondenes mål 1 og 2 vil få for visse regioner, især dem, der lige akkurat ikke opfylder de specifikke kriterier for fondsstøtte, så støtter ØSU den måde, hvorpå Kommissionen udvælger de regioner, der er berettiget til at modtage finansiel støtte fra strukturfondene, nemlig ved at fokusere på målelige og gennemsigtige kriterier. Strukturfondenes gavn for EU som helhed kan kun maksimeres, hvis målet for støtten er korrekt og retfærdigt udvalgt.

9.3. Det er imidlertid også vigtigt, at strukturfondene fastholder en vis smidighed, så de kan anvendes til at rette op på uventede økonomiske forstyrrelser af strukturel art, der har en særlig regional dimension. Med de nuværende forordninger er det til dels fællesskabsinitiativerne, der har haft denne funktion. De har både været i stand til at tilpasse sig uventede strukturchok og til at fungere på en nyskabende måde. ØSU mener, at forordningen bør sikre, at fællesskabsinitiativerne fortsat kan spille en sådan rolle.

9.4. Partnerskabsprincippet har været centralt for en vellykket gennemførelse af strukturfondsinterventionerne siden 1988. Ved at inddrage arbejdsmarkedets parter og økonomiske interesseorganisationer i regionernes økonomiske udviklingsproces sikrer partnerskabet, at der anvendes en »bottom-up«-metode i planlægningen, og at de aktører, der kan yde de bedste bidrag, involveres på alle stadier. ØSU bifalder den styrkelse af partnerskabet, som forordningsforslaget indebærer. Det forholder sig stadig sådan, at nogle medlemsstater kun anerkender partnerskabet på overfladen. Kommissionen vil med sine forslag til reformer gå langt for at konsolidere partnerskabet som en afgørende bestanddel af den regionale udviklingsproces, som medlemsstaterne skal respektere fuldt ud.

9.5. ØSU hilser det velkomment, at forordningsforslaget lægger stor vægt på jobskabelse. Dette ligger på linje med de beskæftigelsesmål, der er medtaget i traktaten som ændret af Amsterdam-topmødet. Strukturfondene er et nøgleelement i jobskabelse i EU som helhed, både direkte — via deres støtte til udvikling af produktiv virksomhed — og indirekte, da de finansierer udviklingen af essentielle økonomiske infrastrukturer samt kompetenceforøgende efteruddannelse. ØSU understreger imidlertid, at almen beskæftigelsespolitik stadig først og fremmest er et anliggende for medlemsstaterne, og at strukturfondene som hidtil primært bør fokusere på at udrydde økonomisk og beskæftigelsesmæssig underudvikling i regioner med udviklingsefterslæb og fremme socioøkonomisk forandring i industriregioner i tilbagegang. Ved at tilvejebringe betingelserne for en bæredygtig økonomisk vækst i disse regioner bidrager strukturfondene direkte til stabilitet i beskæftigelsen i EU på længere sigt.

9.6. ØSU opfordrer indtrængende til, at debatten om Kommissionens forslag til forordninger ikke trækker i langdrag, så at de nye regler kan vedtages i tide med henblik på indførelse den 1. januar 2000. Enhver forsinkelse i bestræbelserne på at nå frem til en fælles holdning, som bringer den glidende overgang fra de nuværende til de nye forordninger i fare, kan afbryde den økonomiske udviklingsproces i de ugunstigt stillede regioner med negative resultater for denne proces til følge. Fordelene ved den forenklede administration af de reviderede strukturfonde vil blive reduceret væsentligt, hvis de nye forordninger gennemføres med forsinkelse.

Bruxelles, den 10. september 1998.

Tom JENKINS

Formand for

Det Økonomiske og Sociale Udvalg

BILAG

til Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse

(i henhold til forretningsordenens artikel 47, stk. 3)

Følgende ændringsforslag, fremsat af Ettore Masucci, blev forkastet under forhandlingerne:

Punkt 4.3.1.3 og punkt 4.3.1.4

Begge punkter udgår.

Begrundelse

De ville medføre for stor spredning af støtten — i modstrid med koncentrationsprincippet.

Afstemningsresultat

For: 18, imod: 54, hverken for eller imod: 3.

Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Det Europæiske Fysiske og Funktionelle Udviklingsperspektiv (EFFU)— Første officielle udkast«

(98/C 407/15)

Det Økonomiske og Sociale Udvalg besluttede den 2. juli 1998 under henvisning til forretningsordenens artikel 23, stk. 3, at afgive udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's Sektion for Regionaludvikling og Fysisk Planlægning, som udpegede Bernard Boussat til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 17. juli 1998.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 357. plenarforsamling af 9. og 10. september 1998, mødet den 9. september 1998, med 110 stemmer for, 2 imod og 2 hverken for eller imod, følgende udtalelse.

1. Indledning

1.1. På det uformelle møde mellem EU's ministre for fysisk planlægning, som afholdtes i Liège i 1993 under belgisk formandskab, besluttede medlemsstaterne at udarbejde en perspektivredegørelse for fysisk og funktionel udvikling i EU (EFFU), som skulle fungere som vejledning og reference for EU's regionaludviklingspolitik.

1.2. Et første dokument, »Principperne for en europæisk politik for fysisk planlægning«, blev vedtaget i 1994 på et uformelt ministerrådsmøde i Leipzig. Det fastlægger de generelle retningslinjer og kriterier for udarbejdelsen af denne europæiske perspektivredegørelse med udgangspunkt i en meddelelse fra Kommissionen, der udkom samme år, »Europa 2000+ — Samarbejde med henblik på udviklingen af Fællesskabets område«. ØSU har udtalt sig om denne meddelelse i to udtalelser fra marts [1] og september [2] 1995.

1.3. En tværnational arbejdsgruppe med repræsentanter for medlemsstaterne og Kommissionen, Udvalget for Fysisk Planlægning og Udvikling, har udarbejdet det første officielle udkast til Det Europæiske Fysiske og Funktionelle Udviklingsperspektiv (EFFU), som blev fremlagt på det uformelle rådsmøde mellem EU's ministre for fysisk planlægning i Noordwijk den 9.-10. juni 1997.

1.4. I formandskabets konklusioner fra mødet understreges det, at perspektivudkastet er vigtigt som grundlag for en politisk diskussion af den måde, hvorpå en europæisk politik for fysisk planlægning — i overensstemmelse med de arbejdsmål, der blev fastlagt i Leipzig

---

[1] EFT C 133 af 31.5.1995.
[2] EFT C 301 af 13.11.1995.